

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЬ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGeorg St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGeorg St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК IX.

Ч. 15 (911).

ЧЕТВЕР, 3. ЛЮТОГО 1927.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, FEBRUARY 3rd, 1927.

No. 15 (911).

VOL. IX.

КАЖЕ, ЩО НА ВИПАДОК ВІЙНИ АМЕРИКА ЗАНЯЛА БИ КАНАДУ.

ВАШИНГТОН, 31. січня. — Під час дебати в сенаті над законопроектом про будову флоту, сенатор Виліс з Огайо закликав сенат виступити проти внаслідання грошей на будову трох додаткових кружляків і заявив, що нема небезпеки війни з британською імперією.

Відповідаючи сенаторові Гейлові, який закликав до внаслідання грошей на будову трох кружляків, сенатор Виліс сказав, що сенатор Гейл знає, що якби вибухла війна з Ве-

лікою Британією, то Злучені Держави виграли би "через закладника, якого маємо коло самих наших дверей" та що Злучені Держави зараз заняли би Канаду й анексували її.

Сенатор Робінсон з Індіани сказав, що він дуже зацікавлений в тому, що сказав сенатор Виліс про заняття Канади. Проводячи ту саму аналогію, він сказав: "Якщо ця країна напалася б у війні з Японією, то Японія негайно заняла би Філіппини й Гаваї та загрозила б Панамському каналу".

В ШАНГАЮ АРЕШТОВАНО РЕДАКТОРІВ АМЕРИКАНСЬКОЇ ГАЗЕТИ.

ШАНГАЙ, 31. січня. — На британській арештовано тут Л. Кентвелса, співредактора американської газети, під замітом, що він не заплатив податку. Внаслідок цього його заарештували у вранці, як і заарештували також Франціска Зію, хінського редактора газети в англійській мові. Йх привели до головної квартири редакційного генерала Сун Чун-Фана, де їх обвинувачено в бунті й загрозою страчанням.

Настоящі домагання американського консула, щоб їх звільнили, стрінулися з відмовою. Веліс признав, що Кантонці запропонували йому становище дорадника, але запереч-

ив, що він прийняв його. Його арештування за незаплату податку є лише предтекстом. В дійсності його арештовано за те, що редагована ним газета вступала проти північних реакційних генералів і завжди піддержувала кантонський уряд.

Франція не буде обстоювати при концесіях.

ШАНГАЙ, 31. січня. — Японська депеша з Пекіну повідомляє, що французький міністер заявив пекінській владі, що його уряд не буде настоювати на задержанні французьких концесій у Хіні.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ДАЛІ ВИСИЛАЮТЬ ВОЄННІ КОРАБЛІ ДО ХІНІ.

ВАШИНГТОН, 31. січня. — Помимо надійних виглядів на переговори з Хіною, яких сподіється державний секретар Келог, до Гондолью вислано ще три американські воєнні кораблі з наказом бути напоготові. Є це легкі кружляки "Синсиннат", "Марбл Гед" і "Ричмонд".

ВАШИНГТОН, 1. лютого. — Департамент маринарки оповістив сьогодні, що американський корабель "Chaumont" з 1,200 моряками відпливе в четвер з Сан Дієго до азійської стації через Гондолью.

Два американські міноносці відплили з Чингантао, в пошук двох Хіні, до Шангаю. Вони стояли перше в Манілі.

ВАШИНГТОН, 31. січня. — Департамент маринарки одержав сьогодні телеграму від адмірала Вільямса, головного команданта американської флотилії на азійських водах, в якій

сказано, що відбувається загальна евакуація американських горожан з хінських міст, що лежать у воєнній полісі.

ШАНГАЙ, 31. січня. — Депеша з долини горішньої Янцзи повідомляє про нові безпорадні й заборони майна чужинців. З міста Чангша, столиці провінції Гуан, одержано відомість, що товпа зробила напад на три британські фірми і забрала з них крав. Скарбниці й доктор хінської колегії в Чангша увязнено.

Всі чужинецькі кораблі в Ічангу, що були під руками, головово італійські й шведські, приділено до перевозу кантонського війська через ріку Янцзи. У двох британських кораблях в Ічангу розібрано машини, щоб їх не можна було взяти до перевозу війська. Один італійський корабель з кантонськими жовнірами прибув до Ганкова.

П'ЯТОХ ПАСЕЙСЬКИХ СТРАЙКЕРІВ ЗАСУДЖЕНО НА ТЮРМУ.

ПЕТЕРСОН, Нью Джерзі, 29. січня. — Повітовий суддя Делені засудив вчора 5 пасейських ткацьких страйкерів на три роки в'язниці кожного.

Є це найвища кара за ішшення вибухових матеріалів.

Засуджені оці робітники: Антон Пошно, Джозеф Белені, Александер Костамаша, Павло Оснак і Вільям Сікора. Не-страйкер Чарас Корент-

дистав один рік в'язниці. Той самий суддя Делені є директором так званого робітничого банку в Петерсон, що удержується передовсім з членів Американської Федерації Праці, себто тої самої організації, що до неї належать засуджені.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісти"!

Кантонці зірвали переговори з Вел. Британією

ЕВГЕН ЧЕН, КАНТОНСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ, ВІДМОВИВСЯ ПІДПИСАТИ УГОДУ, ПОКИ ВЕЛ. БРИТАНІЯ КОНЦЕНТРУЄ ВІСЬСЬКА В ШАНГАЮ.

ГАНКОВ, Хіна, 1. лютого. — Евген Чен, кантонський міністер закордонних справ, зірвав сьогодні хінсько-британські переговори в справі закінчення нової угоди на місце теперішніх договорів між Хіною а Великою Британією.

Кантонський міністер закордонних справ, який вів переговори з британським представником Овенсом О'Мелі, відмовився підписати угоду, запропоновану Британією, як довго збройні сили Великої Британії концентруються в Шангаю.

Переговори велися з метою встановити такі взаємини між Хіною а Великою Британією, що покінчили б з чужинецькими концесіями, екстра-територіальними правами й існуючими митними угодами, проти яких виступив кантонський уряд, а тепер починає вже виступати й пекінський.

Хоч не оголошено офіційно пропозицій, які пропонує Велика Британія кантонському уряду, то в поінформованих кругах кажуть, що вони були дуже ліберальні й запевнювали Хіні повну митну автономію.

Майлс Лемпсон, британський міністер до Хіни, веде переговори з пекінським урядом на умовах, подібних до тих, що пропонує Кантонцям.

РІЖНІ ВІСТІ

В БРИТАНІЇ ЗГІНУЛО ПІД ЧАС БУРИ 20 ЛЮДЕЙ.

ЛОНДОН, 30. січня. — Під час великої дощової бурі, яка навістила в п'ятницю й суботу Велику Британію від півдня Англії до північного вершка Скотландії, згинуло 20 людей і 300 було ранених. Десятків збитих убитих припадає на Скотландію, а один на Ірландію.

УСУВАЮТЬ НАЗАРУКА З РЕДАКЦІЇ "АМЕРИКИ".

ФІЛАДЕЛФІЯ, 28. січня. — Річне засідання головного уряду "Провідіння", по довгий дискусії над політикою "Америки", органу цієї організації, постановило усунути д-ра Осипа Назарука зі становища редактора "Америки".

Коли Назарук покликався на свій контракт з "Провідінням", що він мав би ще право редагувати часопис через три міся-

ці після виповідження, уряд заявив готовність виплатити йому пенсію за три місяці, щоб він лише покинув редакцію негайно, т. є. з днем 1. лютого.

До редакції "Америки" мають прийти В. Б. Лотоцький і д-р Семен Демидчук.

ВІСЬКО РОЗБИВАЄ БАНДИ ПОВСТАВЦІВ.

МІСТО МЕКСИКО, 28. січня. — Департамент війни подає комунікат, що федеральні війська кожного дня розбивають банди повстанців у стейті Халіско та забирають від них одне місто за другим.

Розбиті банди розсипаються по сусідніх стейтах і нападають на оселі, але тут їм звичайно дають раду самі мешканці без допомоги армії.

Більший бій між федеральними військами а повстанцями відбувся коло міста Іхтілахва-вану.

Положення робітників у кемпах в Грейт Фолс

ЗАЯВА КОМУНІСТИЧНОГО АЛДЕРМЕНА ТОВ. КОЛІСНИКА З ПРИВОДУ НОВИНКИ У "ФРІ ПРЕС".

В п'ятницю 28. січня появилася в "Фрі Прес" новинка п. н. "Колісник жадає нового розслідування". В згаданій новинці сказано між іншим, що я по розслідуванню причин нарікань робітників, які повернули з кемпів коло Грейт Фолс через те, що там не було вигідного місця до спання та доброї їди, заявив, що "в кемпах Кенедієн Інджінпрінг і Конструкшн Ко. все добре, а в кемпах суб-контракторів можна зробити деякі поліпшення". В виду того уважаю за конечне дати виспелення тої справи, щоби робітники не зрозуміли мене зле.

На засіданні комітету допомоги безробітним 10. січня я протестував проти вислання робітників до тих кемпів, бо багато писаних робітників вернули з околиці Грейт Фолс через те, що там не було вигідного місця до спання а також доброї їди. На другім засіданні цього комітету, дня 24. січня, згаданий комітет рішив вислати мене а також одного уряд-

200,000 РОБІТНИКІВ У ВІДНІ ВИПШЛИ НА СТРАЙК.

ВІДЕНЬ, 31. січня. — Двіста тисяч робітників у Відні вийшли сьогодні на страйк на знак протесту проти вчорашнього випадку в Лерсбаху, де під час сутички між соціалістами а фашистами убито трох робітників і хлопця.

В багатьох місцях застановлено всю роботу. По цілій східній Австрії соціалісти дуже обурені. На величезному масовому мітингу у Вінер Найштадт промовці домагалися, щоб їм дозволено було перейти до Угорщини й зловити тих, що є винні за вчорашні убивства.

ПІДЧАС ЕКСПЛОЗІЇ ЗГІНУЛО 4 РОБІТНИКІВ.

ДОСОН СПРИНГС, Кентакі, 31. січня. — П'ятьох експлозії у вуглевій майні в Ілслі, три миль звідси, згинуло сьогодні 4 робітників. Тіла всіх убитих видобуто на верх. Вони були одинокі в майні, коли наступила експлозія.

ЧОМУ ЯПОНИЯ НЕ КООПЕРУЄ З БРИТАНІЄЮ.

ЛОНДОН, 26. січня. — Японія відмовила військової кооператії з Великою Британією в Хіні через те, що вона може доставити військо до Шангаю за два дні, як потрібно, а також через те, що не хоче наразити проти себе Кантонців.

В Шангаю є 22,000 Японців, а Бритійців 8,000. На доставлення британського війська до Шангаю треба около 6 тижнів.

РАД. СОЮЗ МАЄ 143,500,000 НАСЕЛЕННЯ.

МОСКВА, 31. січня. — Офіційні обчислення вказують, що в Радянському Союзі є 143,500,000 населення. Є це 38 проц. більше як було в Росії 1897 року.

сі, робітники мусять убиратися коло печі. Потім виходять згирті на двір і перестуджуються.

По повероті до Вінніпегу репортер згаданого часописи вилитував мене про те, що я бачив під час моєї поїздки, і я розказав все докладно та вказав на конечну потребу назначення провінціального інспектора, який мав би за обов'язок відвідувати час від часу кемпи, де працюють робітники, а не призначити би контракторів звертати більшу увагу на життєві умови робітників.

Репортер, чого й можна було сподіватися, передавав те все так, як треба наемникам робітників. На 31. січня я просив його репортера спростувати його нотатку, а крім цього йому подано звіт Р. Лова, який також годився з моєю заявою, але цього не було поміщено в часописі.

Я вірю, що кожний чесний і свідомий робітник не повірить фальшивій заяві згаданого часописи, а зрозуміє, що панські часописи служать тільки для панів.

В. Н. Колісник.

ВОЛОДИМИР БАЧИНСЬКИЙ ОПИНИВСЯ В ДОМІ БОЖЕВІЛЬНИХ.

Парижські "Українські Вісти" друкують листа зі Львова, в якому між іншим читаємо:

Покінчилася комедія! Головні й широко закроені "угодові" переговори уряду Пільсудського з Володимиром Бачинським, що велися у Варшаві, покінчилися — в заведенню для божевільних. Замість політики вийшла психопатія: Бачинський опинився в лікарні для умово хорих.

У Львові це сенсація дня. Польські міністри й урядовці, що брали участь у переговорах з людиною, спершу напівбожевільною, а згодом уже таки зовсім божевільною, виставлені на сміх, а нещасний Бачинський стягає до себе сотні "цікавих" і розповідає їм "документи" безліч правдивих і видуманих подробиць про свою "історичну" місію у Варшаві, на Сході Європи, в світі цілیم. Виңбачите, мав у спілці з Пільсудським звінчити С.Р.С.Р., "визволити" Україну, заключити союз з Англією, зреформувати весь світ. Замість цього — лікарня для божевільних.

Познаки божевілья (манія величності й переслідування і сексуальна фурия) помічалися, правду сказати, у Бачинського вже від року. Лікарі кажуть, що причиною їх — доволі глибокий і незмірний алкоголізм. Од-

наче в гостру стадію недуга Бачинського увійшла тільки з початком грудня й тоді попала йому в руки значна сума грошей; гроші ці він вмістив перемінив на десятки літрів горілки і це була остання капля в налитому вщерть організмі. Поселився в найкращому готелі у Варшаві, заливався горілкою і — переговорив з польськими урядовцями за "угоду". Та згодом божевілья стало очевидним. З двома революверами в кишені пішов нещасний до свого "друга" Пільсудського, а коли прибічник польського диктатора не хотів його допустити до свого "пана", Бачинський счинив страшний бешкет у Бельведері. На силу його присмирлили й підступом вправили у Львів. Тут він почав приказувати і грозити всім "ворогам"; з'окрема засипав польську поліцію і розвідку доносимами на різних людей за їх — вигадану недужим мозком — приналежність до тайних протипольських організацій і т. п. Піхнірті і дім божевільних, нарешті, взяла його під свою опіку.

Так покінчилася політична кар'єра одного з найвизначніших провідників УНДО. Колишній секретар і голова національних демократів виявився, вже від року, Лікарі кажуть, як зрештою багато інших діячів тої партії — грубим, непро-сипним пияницею...

В НОВОМУ НІМЕЦЬКОМУ КАБІНЕТІ ЗАЙШЛИ ДЕЯКІ ЗМІНИ.

БЕРЛІН, 30. січня. — Президент Гінденбург потвердив коаліційний кабінет канцлера Маркса, за винятком Вальтера Грета, націоналіста, як міністра справедливости, та д-ра Гергта, націоналіста, як міністра внутрішніх справ. Ведуться переговори між канцлером а націоналістами й іншими коаліційними партіями.

В той сам час Гретф відмовився зречися свого права до портфелю справедливости і націоналістичні провідники повідомили про це д-ра Маркса.

Коли стало відомим, що Гретф зівстав вибраний на кабінетний пост, зараз повстала сильна опозиція, бо всі знають його як ультра-націоналіста й прихильника монархістичної диктату-

ри. Коли це пропонує Гінденбургові, він згодився на просбурі й не потвердив назначення Грета.

БЕРЛІН, 31. січня. — Четверте міністерство канцлера Маркса зівстало укінчене сьогодні. Др. Оскар Гергт, націоналістичний провідник, зівстав пересунений зі всесильного міністра внутрішніх справ на менший портфель справедливости, на місце Вальтера Грета, а д-р Вальтер фон Кайдель, молодий помічник, обіймає міністерство внутрішніх справ.

Канцлер Маркс буде мати а парламенті около 50 голосів більшости проти злученої опозиції демократів, соціалістів, ультра-націоналіста й прихильника монархістичної диктату-

ТЯЖКІ КАРИ ДЛЯ КРАВЦІВ ЗА ПИКЕТУВАННЯ В СТРАЙКУ.

НЮ ЙОРК, 29. січня. — Вчора відбулася остаточна судово-росправа проти арештованих підчас страйку кравецьких робітників. Всіх обвинувачених було 24, які поповнили лише той "злочин" перед буржуазним законом, що пікетували перед фабриками й боронилися від наїх фабриканти-бандитів. Американський закон ніби дозволяє пікетувати, але закон законом, а буржуазний суд судить після свого розуміння.

Тільки трох робітників звільнено від кари. Справу сімох обвинувачених відложено на пізніше, а 14 засуджено. Натан Ленц і Самуель Коген дістали

від 2½ до 5 років в'язниці; Чарлс Вальфіш 4 м'сяці в'язниці; Антон Куцук 3 роки в'язниці; Антон Романчук і Джозеф Перльман від 1½ до 5 років тюрми в Сінг-Сінг; Сем Гросман, Пол Кавфман, Джоз Пеленський, Антоніо Марандіно, Моріс Пурецкі, Артур Цін і Джозеф Фіговіці дістали всі по 3 роки в'язниці.

ГАЙДА ЛІДЕРОМ ЧЕХОСЛОВАЦЬКИХ ФАШИСТІВ.

ПРАГА, 31. січня. — Радоля Гайда, який служив у чехословацькій армії, зівстав вибраним новим провідником чехословацьких фашистів.